

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

6. Class. Proreges. Senatvs. Senatores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

A PROREGIBVS, SENATIBVS.

E T

SENATORIBVS.

Societas
commen-
datur Urbis
Vicario:

I. **A** IOANNE VEGA *Castellæ Præside, ac Sicilia Prorege, viro siue religione, siue bello, ac pace plane summo, nec ullis vnquam laudum præmijs adequando, qui ex Oratore Cæsaris Caroli apud Pontificem Sicilia iam Prorex ad Philippum Archiepiscopum Salasfiorum Episcopum, & almæ Urbis Vicarium in Ignatij, Societatisque commendationem scripserat: cui Vicarius ipse rescripsit. Pergratum quidem sibi fuisse commendationis Officium; sed ita, si suum vicissim, cum commendaret Ignatium, & eius Familiam, pari animi affectu, voluntateque susciperet; venia insuper postulatâ, si cum eo de Societatis amore certaret. Ita Par. 1. Hist. Soc. lib. 7. n. 1.*

Et Cæsari.

AB EODEM: *Qui perseuerans semper in amore opinionisque Societatis, à Cæsare impetrauit, ut Abbatia, quæ prima vacaret, quingentos, sexentosve annui census ferens aureos Panormitano Collegio assignaretur. Et quoniam rescripserat Cæsari (is Carolus V. erat) Societatem, quam ei commendauerat, non satis cognitam sibi aliunde fuisse, tametsi dictis eius, ac literis fidei satis habebat, faciendum Vega putauit, ut literarum Apostolicarum exemplar, quibus Societas confirmabatur, ad eum mitteret, & simul obsecraret, Testimonium de Ea sumeret ex ipso Pontifice, Ferdinandoque Romanorum Rege, minimè dubitans, quin tantorum Principum testimonium cum sua testificatione congrueret. In Africanam expeditionem hac ætate discedens, nihil antiquius habuit, quam ut Lamium precibus, & Sacrificijs apud Deum, opera, & Concionibus apud milites, præstidio*

dio futurum, una deduceret. Sic Ibidem lib. 10. num. 87. & 88. Et lib. 16. num. 18. constat tantam in Socios benignitatem, amorem tantum operibus etiam ostendisse, ut iam ipse Prorex aduocande in Siciliam Societatis primus auctor extiterit, Messanaeque constituende.

AB EODEM: Qui militari sua eloquentia nimium dolens Parentis nostri Sanctissimi occasum, gratias agit Deo, quod cum ei visum est tempus, ad se famulum suum transtulit, relictis inter mortales bonitatis sanctitatisque trophæis, quæ nec tempus, nec aer, nec aqua euersura vnquam sint, uti cernuntur euersa, quæ inanis gloria statuerat & secularis ambitio. Ait, se considerate triumphum, quo receptum in Cælo par foret, qui tot victorias præferabat, totque feliciter pugnatas pugnas aduersus tot tamque acerbos, ac barbaros hostes: quamque merito sancti huius Imperatoris signum in cælo possit inter signa statui S. Domini, Francisci, aliorumque Sanctorum: quibus Deus dedit, ut tentamenta, & miseras sæculi superarent, plurimasque animas eriperent à faucibus Tartari. Pariterque considero (inquit) quam sit hæc gloria, & triumphus procul ab inuidia aliorum Sanctorum Heroum, quamque diuersus ab sæculi huius triumphis & gloria miseriarum, & inuidia plenis, & cum damno Reipublicæ, corruptelaque coniunctis: quæ omnia eo valent, ut ingenti solatio, & firmamento sint nobis ad mitigandum quamuis acerrimum talis iacturæ sensum: utque expectemus adiumentum è cælo, quod melius, quam cum esset nobiscum, poterit præstare tum suæ Familiæ, tum omnibus qui sancto viro noti, deuotique fuere, ac sunt. Hæc ille Ibid. lib. 16. num. 128. Epist. in obitu S. Ignatii.

Ignatii
laus, & do-
lor ex eius
morte.

AB EODEM: Qui mirabatur non modo in Societate, sed nec in quopiam, qui ex eius institutione penderet, compertum quidquam vitij fuisse: sic enim in Siciliam ad Domenecum Iulio extremo scripsit: Non desunt quidam præsertim è Religiosis vehementer perturbationibus exagitati, Societatemq; & quidquid ab ea recte fit, exagitant, quos videtur Deus punisse. Namque mor-

Et Societa-
tis, ex ma-
leuolorum
inuidia.

Yy bus,

Et quia
Lutherana
pestis præ-
seruatricis.

bus, ac pestilentia Lutherana, quæ his diebus comprehensa est, ex istis profecta est. Ac Societas non modo in Religiosis, alumnisque suis contaminata non est, sed etiam per eam ista venerunt in lucem mala. Vniuersique qui apud Religiosos ex ea confessi sunt, integrique perseverauerunt, & ab ista intacti lue, beneficio plane singulari Dei: cui gratiæ debentur infinitæ, ita regenti, & illuminanti, qui confidunt in illum. Ita ille Par. 2. Hist. Soc. lib. 2. num. 126.

Socij He-
roes subli-
mes, & ad-
mirabiles.

AB EODEM, De quo Abbas Syluester Maurolicus (in Oceano Religionum pag. 406.) refert, à tanto Sicilia Prorege dictum ad eundem Hieronymum Domenecum de primis è Societate Patribus istic visis, ac è pulpito, [athedraque auditis: Deus bone! (aiebat Prorex) ecquod hoc Heroum sublimium, & admirabilium genus est, quod nobis adduxisti?

Ad anima-
rum lucra
plurimas
induit
personas
Societas.

2. * A PROREGE INDIE ORIENT. Qui P. Abrahamum de Georgis videns Turcico habitu indutum, asseruit: Hæ sunt adinventiones, quibus Societas ad lucrandas Deo animas vitur, propter quas suos filios tot, ac tam manifestis terra marique periculis exponit. Ita Tom. 2. Viror. Illust. Soc. fol. 498. In vita P. Georgis.

Quantum
elimata à
Tigrensi
Prorege.

3. * A PROREGE TIGRENSI In Æthiopia, qui tam humiliter de se, ac tam magnifice de Nostris, nostraque Religione sentiebat, vt plane fateretur, ac diceret, Se Societatis famulum, ipsiusque socios exalceandi indignum. Sic in Relat. Æthiopiæ. lib. 1. cap. 13. fol. 96.

Et ab Abas-
sinens.

4. A PROREGE ABASSINENSI, Cuius etiam in colenda Societate tantum studium, vt cum indignum se, diceret, qui vel infimum genus Officij socijs exhiberet, Christianum hominem muneribus ample donatum, suæ etiam mensæ adhibuit, causa non alia, quam quod Societatis nostræ Patribus ministraret, quin eo aliquando se demissionis abiecit, vt ciborum etiam reliquias, quæ à religiosi nostrorum refectioe supererant, sibi sumendas cum summa veneratione colligeret: qua de re cum moueretur à Patribus, verecunde scilicet, ac tantum non moleste ferentibus, nimiam quoque tanti Principis

cipis obiectionem, negavit, Quid commodius indulgeri posse caniculæ, nec quid lumi ab ea melius, quam micæ à Domino- rum mensa deciduas. Sic ille apud Imag. 1. sæc. Soc. lib. 5. cap. 9. fol. 659.

5. A SENATV GALLIÆ In publica sententia aduersus Iobilianum, qui Libellum Anticottonum nomine (in quo Iesuitæ à Calvinistis accusabantur de Regicidio) in vulgus sparserat: ea sic se habet: Ioannes Antonius Iouilianus damnatus est, ipsumque damnamus ad multam honorariam foro faciendam ipso die fori, cum forum agitur, vbi nudato præter indusium corpore, apertoque capite, flexis genibus, suspensa è collo rekte, ac facem pondo duarum librarum manu gestans alta voce, vt ex audiri possit, renunciabit, quod scelestè, & malitiosè per diuersa huius Urbis loca (scilicet Parisorum) proiecerit, & sparserit folia, seu chartas impressas, extractas ex Libello quodam pernicioso, & maligno, qui Anticottonus inscribitur, ad turbandam quietem publicam, excitandas turbas, & seditionem in hac ciuitate mouendam composito, quod fufius habetur in instrumento litis: cuius facti petit à Deo, Rege, & Iustitia veniam: in ipsius autem præsentia prædicta folia, seu chartæ frangentur, & dilacerabuntur. Inhibemus autem illi, & interdiciamus sub pœna capitis, ne simile quid committat in posterum. Ceterum ad quinque integros annos Regni Galliæ exilio illum multauimus, & multamus, &c. Ita Decretum, quo honor Societatis lesus restitutus, & à Gallico Senatu reparatus est. Ita apud Becan. Tom. 4. Opuscul. fol. 222. & apud Fagundez in Præcept. decalog. lib. 8. cap. 17. num. 12.

Societas defenditur à Senatu Gallicano contra libellarium

6. A SENATV ANTVERPIENSI: Qui cum interrogaretur ab Urbis Gubernatore Perenotto, probaturusne esset, si qui amicorum opportunam Societati compararent domum, respondit. Nullam in Vrbe sua tam esse splendidam quam non ei ex merito se debere fateretur, ac si nulla esset, aut ampla satis, aut comoda, voluntatem suam neuiquam deesse ad excitandam

Eius ingressus Antwerp. quam desiderat.

nouam, sed iniquitate temporum negatam facultatem. *Tanta Senatus erat in Societatem beneuolentia. Sic apud Imag. I. sac. Soc. lib. 6. fol. 747.*

Et Bruxel-
lenfibus,

7. A SENATV BRUXELLENSI: *Qui literas ad Franciscum Costerum Prouincialem expedit sane honorificas, quibus primùm, nec immerito deplorat præteritis bellorum tempestatibus afflictam, oppressamque Rempublicam suam communi patriæ calamitate. Deinde sæpius agitasse animo, fatetur, ante ipsas turbas aduocare Societatem: quod quia neglexerint, nunc conscientia urgeri, adeoque extremos adhibere uelle conatus impetrandis aliquot Patribus opem prostratæ Ciuitati laturis, & suum Religionis restitutoris decus. Ita Ibidem fol. 755.*

Ad Ciuitatis
opem, &
Religionis
decus resti-
tuendum,

Scholarum
utilitas.

8. A SENATV RVREMVNDANO, *Cuius publicæ extant literæ testantes. Incredibilem iuuentutis mutationem vel vnus anni spatio factâ per Societatis Scholas. Quare minimè mirandum exosas esse singulariter Hereticis, qui eas solas, ceteris quibuslibet impune permissis, seuera lege interdiktas suis uoluerunt. Sic Ibidem fol. 772.*

Eius dis-
cessus sub
pœna capi-
tis cauetur.

9. * A SENATV REGIO CANARIENSI, *præconis uoce mandante, Sub vitæ, amissionisque bonorum pœna, ut à nullo cuiuscumque status personâ, Patres Societatis IESV ex Insula extraherentur, neque phasello, aut nauigio ullo admitterentur. Ita Senatus nostrorum dolens absentiam discessumque, decreuit: apud Euseb. in Vit. B. Borgia lib. 3. cap. 10.*

Et fama
defenditur.

10. A SENATV TOLOSANO: *Qui in colligendo Libello quodam aduersus Societatem famoso, inter alia motiua illi perquam honorifica publico decreto, ut præcipuum hoc designauit, statuens, Religionis rem agi, ubi Societatis bonum nomen sine causa periret. Ita in Annal. Soc. ann. 1618. fol. 593.*

Eius singu-
laris mode-
stia in po-
pulari tu-
multu.

11. A SENATV CÆSARAVGVSTANO: *Qui ad Nostros ab Urbe ob popularem tumultum exire statuentes, sic allocutus est. Tumultum popularem tantum sibi attulisse molestiæ, quantum Societatis egregia uoluntas attulerat uoluptatis, nec se nescire turbatum unde oriretur initium, aut quis tandem Lapides impe-*

imperitæ plebi suggereret, occuleretque manum. Societatem facere suæ consuetudini, suoque nomini consentanea, quæ tam singulare modestiæ specimen, concordiaque daret, nec minus esset admiranda ciuibus in digressu, quam salutaris in mora. Sed huius quoque beneficij memoriam seruaturum, & paucos intra dies quanti Societatem faceret, ostensurum. *Hæc Senatus, à quo digressi Patres, honorificeque deducti sunt domum à Senatoribus aliquot. Ita Par. 1. Hist. Soc. lib. 15. num. 73.*

12. A SENATV LIMENSI *In Decreto illo adeo celebri, quo de nobis ille mira predicabat encomia, indigenisque Limensis Urbis toto iam Orbe celeberrima seuerè præcipiebat, Vt singulis Dominicis diebus ad Societatis Templum conuenirent, Catechesim à Nostris, ac de rebus diuinis concionem audirent. Tantam Regius ille Senatus de Societate in hoc munere opinionem conceperat. Ita in Annal. Societ. ann. 1606. fol. 184.*

Electa Societas ad Catechesim edocendam.

13. A SENATV NOVI REGNI *Literis ad Philippum III. Regem Catholicum enixe postulante, Triginta illuc è Societate mitteret, qui barbariem, inscitiam, idolorumque cultum penitus insitum ex multarum Nationum animis euellerent, sicut ipsam Ciuitatem Regni totius caput, Socij auspice Deo, ab improbissima in optimam conuerterunt. Sic in Annal. Societ. ann. 1604. fol. 108.*

Expedita ad barbariem, & idolorum cultum euellendam.

14. A SENATV BURDEGALENSI *Prouinciæ Aquitanie ita Nobis fauente, nostrumque nomen à maleuolorum inuidia defensione, ut in Regia, in Comitijs, in maximis principum virorum conuentibus, Societatis causam grauissimè defenderit, Sequè hoc veritati, fidei, Catholicæ Religionis tribuere, testaretur. Ita in Annal. Soc. ann. 1596. fol. mihi 412.*

In Comitijs defenditur à Burdegalensi Senatu.

15. A SENATORIBVS GANDAENSIBVS: *Qui timentes, ne Claudius Generalis è Missione Gandauensti euocaret Patres (is rumor Gandau percrebuerat) datis communi nomine literis, obnixè Claudium orauere, Per Iesu Christi sanguinem (ipsorum hæc*

utilitas ex Gandauensti missione.

*Et labor in
conuellen-
dis heresi-
bus, & fi-
dei digni-
tate insti-
tuenda.*

verba sunt) ne Societatis Missionem reuocari pateretur ; sed contra iuberet eam confirmari, ad emolumentum spirituale, bonorumque ciuium consolationem. *Fatebantur enim*, Patres ad se missos magno totius ciuitatis commodo ita desudare in conuellenda Hæreticorum prauitate, ac Catholicæ rei dignitate restituenda, vt Ecclesia Dei magnum in dies sentiret incrementum. *Sic illi apud Imag. 1. sec. Soc. lib. 6. fol. 889.*

*Commen-
datur So-
cietas ex
maiori præ-
ceteris fru-
ctu.*

16. A SENATORE DOLANO *Clarissimo in amplissimo Senatu, ceterorumque Urbis Magistratum confesso pronunciante*, Plus fructuosæ operæ, ac necessariæ opis in rem Christianam contribui ab vnica Societate, quam ab vniuersis ceteris religiosi Instituti familijs. *Et postea addit*. Hunc Patrum Ordinem vniuerso esse Orbi vtilissimum, adeoque etiam necessarium : cui fouendo, multiplicandoque omnes ijsdem legibus teneri, quibus rem Christianam sartam, tutamque velle, ac præstare deberent ; eoque sibi persuasissimum esse, subministrando Societati operarum supplemento, non Religionis modo tenendæ, sed status etiam publici conseruandi nomine, à cuiuscumque gradus hominibus liberos suos, atque in ijs natu maximos, sponte alacriterque esse deuouendos. *Hæc ille in Annal. Soc. ann. 1612. fol. 645.*

*Ex labori-
bus.*

*Ex veloci-
tate nubium,
& Angelorum
instar.
Isai. 18. 2.
Isai. 60. 18*

*Ex opposi-
tione cum
Luthero.*

17. A IOANNE SOLORZANO *Regio Senatore ac scriptore doctissimo Tom. 1. de Indiar. Iure lib. 1. cap. 15. num. 22. ubi agens de expeditione Orientali, hæc scribit*. Quâ in expeditione cum multum laborauerint Religiosissimi Patres Societatis IESV, teste Lumnio, eis congruere, ait, appellationem Angelorum velocium, de quibus loquitur Isaias cap. 18. & Nubium volantium, &c. *Et Ibidem cap. 16. num. 84.* Vbi Lutherus *(inquit)* diram tot heresum labem per Germaniam euomuit, Beatissimum Hispaniæ decus Ignatium à Loyola suæ Societatis Instituta, & milites præparasse, qui aduersus perfidum illum Hæresiarcham, & eius sequaces, & verbo, & scriptis vt faciunt, & fecerunt semper acriter, & feliciter decertarent. *Et postea*

postea lib.2. cap.19.num.22. Et tempestate nostra (ait) S. Franciscus Xauerius, & alij eius socij Euangelium euangelice cum magno fructu in India Orientali prædicasse leguntur, Indis, Persis, Arabibus, Æthiopibus, Malabaribus, Iaponensibus, Sinenfibus, & infinitis alijs, &c.

Ex Orientali prædicatione.

AB EODEM : Tom.2. de Indiar. Guber.lib.1. cap.26.num.97. Vbi asserit ex Francisco Zipao de Magistrat. lib.3. cap.3. num.6. Hanc curam educandæ, & instruendæ adolescentiæ Patribus Societatis IESV cum primis committi debere, eo quod eorum Institutum ad hoc valde vbique conduxisse videamus. Qua de causâ & hæc Indorum Collegia eisdem Limæ, Cuzqui, & in alijs vrbibus Peruanis commissa sunt, & Ego semper reliqua committi debere iudicavi. Et postea Ibidem lib.3. cap.16. num.68. postquam dixit conseruandas doctrinas, quas religiosi Patres Societatis IESV ad suam curam, & tutelam receperunt, statim addit. In quibus (doctrinis scilicet) mirum est quantum vigeat, & floreat ipsorum Indorum in religione, & vitæ politicæ institutione profectus, & defensio, ac tuitio ab iniurijs, quas ab Hispanis, Hybridis, & Æthiopibus, & à proprijs etiam Prætoribus pati solent. Et tandem num.70. Concludit: Vnde pluribus schedulis Regijs cauetur, vt dicti Patres foueantur, & ad similes doctrinas capeflendas alliciantur, præsertim in Epistola quadam ad Dominum Proregem D. Franciscum à Toletto ann.1574. Tom.1. pag.113. & in alia ad Dominum Martinum Enriquez 1583. & nouissime in alia ad Dominum Principem Squillacensem dat. Matrit.28. Mart.ann.1620. Hucusque Senator sapientissimus in non modicam Societatis laudem.

Ex adolescentum educatione.

Etiam Indorum.

Et ex Doctrinis in Regno Peruano.

18. A PROTOPRÆSIDE Senatus Tolosani Nobilissimoque Viro Domino de Verdun, qui dum Parisijs in Prouinciam illam suam proficiscitur, Biterras diuertit, vbi honorificè exceptus, Cognouisse se, dixit, in ipsis Ciuitatis portis Collegium Iesuitarum intra Urbem esse: id scilicet conijciebat ex carmine quod illi ad portas ex theatro publico recitatum fuerat à duobus iuuenibus Schola-

Sociorum estimatio.

Schola-

Scholasticis nostris honestissimis. A meridie Collegium inuisit, nunquam passus per Urbem à latere suo P. Rectorem abscedere. Spectaculum sane tam ingratum Hereticis, quàm Catholicis iucundum. Et ad viros nobiles, ceterosque Urbis Magistratus, qui eum adfectabantur conuersus; Isti, inquit, sunt Patres Societatis, à quibus mores, & litteras hauisse me fateor, quorum industria ac labore ciuitates Gallix nostræ viris pijs muniuntur, ac doctis. Et multa eiusmodi, quæ sine rubore, neque tunc à nostris audiebantur, neque nunc à nobis referri possunt. Ita in *Annal. Soc. ann. 1602. fol. 382.*

Quorum
industria,
ac labore
ciuitates
viris pijs, ac
doctis mu-
niuntur.

Erga eos
Diserini li-
beralitas.

19. A GISSENO DISERINO, Consule Senatus Bergensis, qui strenuè in fundationem Collegij nostri semper incubuit: & cum in Collegij fundamentis non nemo diceret, excedi terminos, Consul ipse respondisse fertur, Isto in ædificio nullos sibi præfixos limites, & si qui forent, modum sese excogitaturum transgrediendi, cum probe sciret quanta Urbis, agrique Bergensis in Societatem iam tum esset obligatio. Sic ille apud *Imag. 1. sec. Soc. lib. 6. fol. 758.*

Societas
Catholicam
fidem, he-
roicis, &
frugiferis
laboribus in
Paraquaria
propagauit.

20. * A IOANNÉ DE LIZARAZV, Regio Conciliario, & Regij Senatus Argentini in Peruuo dignissimo Præside, in Edicto, mensè Iulio anni 1636. promulgato in hæc verba. Quoniam Maiestas Regis Domini nostri (quem Deus seruet) plurimis schedulis iussit, & fanciuit, vt Indi huius Orbis indigenæ protegantur, & defendantur in causis, quæ se se illis offerunt: & quoniam singulari ratione conuenit id fieri, & obseruari in Indis recens conuersis ad nostram sanctam fidem Catholicam, quam quidem sacra Religio Societatis IESV, heroicis ac frugiferis laboribus, propagauit in Prouincijs Paraquariæ, & in oppidis S. Ignatij, & Itapuano: in fluminibus Paranensi, Vruguayensi, & Iabebirino, & in Prouincia Itatinorum, quorum protectionis, ac defensionis ratio habenda est, quia cum benigne tractati fuerint indemnes, & illæsi, facilius, & firmiter quidquid ad suam conuersionem pertinet sint amplexuri. Quapropter cum mihi planè comper-

compertum sit, quod admodum RR. PP. Prouinciales è Societate IESV in suprädictis Prouincijs, vt homines, quorum officium est dirigere & promouere quod magis principale est, scient etiam quod spectat, & atrinet ad augmentum, conseruationem & pacem illorum Indorum, scient, inquam, optime prouidere quidquid opus erit, vt illi Indi habeantur, & tractentur tanquam subiecti, & Vassalli Vestræ Maiestatis, iure Regio, & communi legum præsidio communiti. Quod cum ita sit, vtendo potestate mihi concessa, nomine in protectionem Indorum Paranensium, Vruguayensium, Iabebinorum, & Itatinorum, quorum Prouinciæ concreditæ sunt Societati IESV, eiusdem Prouinciales, &c. *Hæc Iudex integerrimus in Memor. ad Philipp. IV. pro Prou. Parag. Matrit. typis edit. in Lite cum D. Fr. Bern. de Card. fol. 50.*

Ad Indorum harum Regionum patrocinium expetitur.

21. * AB ANDREA GARAVITO DE LEON Senatore Regio Peruano in Aureo illo suo Memoriali ad Regem nostrum Philip. IV. magnum, & Catholicum: Episcopatus (inquit, num. 31.) Boniaeris, & Paraquariæ tenuissimi redditus sunt, sed dilatati admodum terrarum tractibus, & personarum multitudine: oporteretque pro ijs Episcopatibus præsentare Religiosos Societatis IESV, Viros in Indijs verè Apostolicos, & vt legibus cauetur Imperialibus, ad hoc ministerium compulsi, reluctantisque eligendi sunt. Eos V. Maiestas Pontifici præsentet, & fideles inueniet, & Regijs Vtilitatibus opportunos: parum illos litigia distinebunt, sapius à vanitate deriuata: multo minus illi improbitatibus obtemperabunt, quæ tanto perniciosiores timendæ sunt, quanto à Viris Primarijs plus fouentur. *Et postea num. 32. Primum (inquit) fidei fructum in Prouincijs Paraquariæ Martyrium P. Rochi Gonzalez & Sociorum è Societate IESV dedit: quæ tantorum Martyrum irrigatæ sanguine circumiacentes agros fecundarunt, vt omnia retro tempora sterilitate laborasse viderentur.*

Et ad Episcopatus.

Eius filij vere Apostolici viri.

Paraquariam sub sanguine irrigarunt.

deantur, & sane maiori quàm earum fata hucusque videntur. Decem & septem Reductiones in his Prouincijs fundatæ sunt (præter plures alias ab inimicis Brasilianis præcipue Paulensibus deuastatas) quare quasi per transfennam, Maiestatem Tuam oro, vt pia qua soles prouidentia, Tuam Iustitiam exerat aduersus eos, qui Tempa destruant, quæ ibi charitas diuino Nomini erexit. *Hæc nobilissimus Senator in dicto Memoriali, in quo tam bene de huius Prouinciæ Paraquariæ Apostolicis operarijs & loquitur, & sentit.*

Ex quo mira fecunditas, & innumeri fructus subsequuntur.

Societatem expellere, est virtutem modestiam, ac religionem ablegare.

Et frænum morum, ac effrænis libertatis.

* AB EODEM, *fam Gubernatore, & Visitatore eiusdem Paraquariæ, in Sententia, quam tulit in eos, qui ex Ciuitate Assumptionis Societatem per seditionem expulerunt, inter alia hæc ille ait: Expellentes dictos Religiosos vna simul ablegarunt virtutem, modestiam, Religionem, & frænum denique, quo hactenus libertas effrænis, & morum prauitas eorum prædicatione, & exemplis compressa fuit, &c. Ita in Memoriali ad Philip. IV. Martii typis edito per P. Julian. de Pedraza ann. 1657. fol. 36.*

Eius filijs Deus vititur ad conuersionem gentium.

22. * A IACOBO DE VERA, *Qui cum è Senatore Mexicano in Regij Senatus Philippinarum Præsidentem electus esset, à Prouinciali Mexicano petiuit aliquos è Societate Patres ad illarum Insularum culturam, sine quibus haud profecturum se instanter asseribat: quatuor tandem concessi tanto huius Christiani Præsidis gaudio, vt de genibus gratias Deo coram nostris egerit, ob ministros, quos secum ferebat (Sic ille dicebat) quibus diuina Maiestas vititur ad conuersionem gentium. Ita apud P. Sandoual Tract. de Institut. Ethiop. Saluandorum. lib. 4. cap. 9.*

Eius regimen, admirabilis harmonia.

23. * A DIDACO DE SAAVEDRA *Equite Iacobo Regio Consiliario in Indiarum supremo. Is in suis Symbolis Christiano-politicis, symbol. 57. fol. 449. Societatis regimen admirabilem harmoniam appellat. Illudque cum Principibus, ac præcipue Hispano Regi imitandum proposuisset, addit, Si Christiani Principes hanc*

hanc normam sequerentur, profecto illos regnandi artem optimè callituros. Ita eruditissimus vir paucis verbis non pauca in Societatis honorem complexus.

24. A PETRO CORNVTO Senatore Regio in suprema Delphinatus Curia in Tabulis triumphalibus & Historicis Henrici IV. Cognomento Magni Regis Gallie pag. 55. Titulo Pietati, sic de ipso Rege loquens ait: Quoniam fide Catholica Regnum firmavit, & stabilivit, Religiosos Ordines dilexit, & amplexus est, Patres Societatis IESV Flexiæ in domo sua Augusta fundavit, & dotavit, & eos viros præstantissimos tanquam cohortes, & fortia propugnacula aduersus hæreses in diuersis Regni partibus disposuit, & collocavit. Sic ille.

Iesuitæ cohortes, & fortia propugnacula aduersus hæreses.

